

شیوه نامه ساماندهی بیمه کارگران ساختمانی

در اجرای بندهای (ط) و (ج) قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۴۰۱/۱۱/۰۵ و اصلاحی مصوب ۱۴۰۲/۰۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی و آیین‌نامه اجرایی آن به شماره ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ مصوب ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ در خصوص نحوه شناسایی کارگران واقعی شاغل در کارهای ساختمانی و همچنین الزام به ایجاد حساب واحد برای کلیه عملیات مالی موضوع این قانون اعم از درآمدهای تحقق یافته و هزینه‌های پرداختی افراد تحت شمول و پذیرش متقاضیان بیمه کارگران شاغل در امر ساختمانی معادل و متناسب با درآمدهای این قانون، شیوه نامه ساماندهی بیمه کارگران ساختمانی به شرح زیر ابلاغ می‌گردد:

ماده ۱- در این شیوه نامه اصطلاحات در معانی زیر به کار می‌روند:

- (۱) قانون: قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی (مصطفوی ۱۳۸۶ با اصلاحات و الحالات بعدی).
- (۲) آیین نامه: آیین نامه اجرایی نحوه شناسایی کارگران شاغل در کارگاه‌های ساختمانی کشور (تصویب‌نامه شماره ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۱۷ هیأت وزیران).

(۳) وزارت: وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

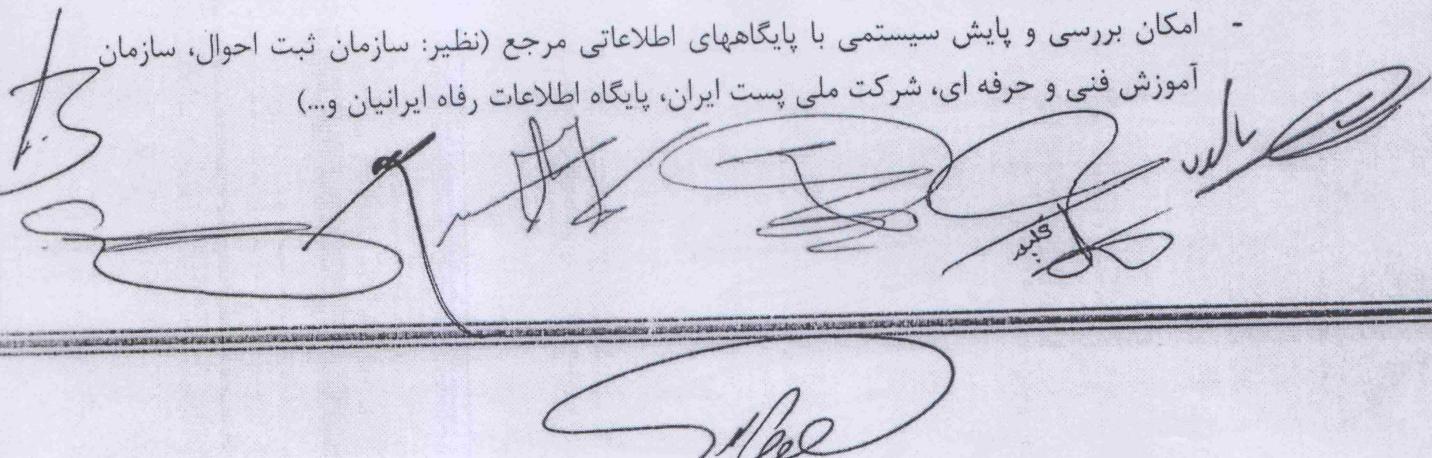
(۴) سازمان: سازمان تأمین اجتماعی.

(۵) کارگر ساختمانی: فردی که به هر نحوی از انحصار صرفاً در رابطه با ایجاد یا توسعه، احداث، افزایش زیربنای ساختمان، تجدید بنا، تعمیرات اساسی و یا تخریب ساختمان به صورت مستقیم در کار ساختمانی فعالیت داشته، مشمول مقررات خاص از نظر بیمه و بازنشستگی نبوده و در اجرای بند (ج) ماده واحده قانون اصلاح ماده ۵ قانون با بررسی مدارک و انجام استعلامها، اشتغال وی به عنوان کارگر ساختمانی احراز می‌گردد.

(۶) کارگاه ساختمانی: محلی است که در آن عملیات ساختمانی اعم از ایجاد یا توسعه، احداث ساختمان، افزایش تراکم زیربنا، تجدید بنا، تعمیرات اساسی و یا تخریب صورت می‌پذیرد.

(۷) سامانه: سیستمی است که به منظور فراهم سازی زیرساخت لازم جهت ثبت درخواست متقاضیان بیمه کارگران ساختمانی و سهولت دسترسی به اطلاعات مرتبط با آنها در راستای اعمال شاخصهای ارزیابی، راستی آزمایی و شناسایی دقیق کارگران ساختمانی توسط سازمان ایجاد و مورد استفاده قرار می‌گیرد و دارای ویژگیهای زیر می‌باشد:

- امکان بررسی و پایش سیستمی با پایگاه‌های اطلاعاتی مرجع (نظیر: سازمان ثبت احوال، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای، شرکت ملی پست ایران، پایگاه اطلاعات رفاه ایرانیان و...)

- امکان ثبت تغییرات محل اشتغال از سوی کارگران ساختمانی بصورت دوره ای (سه ماهه) و موردی به منظور تسهیل بازارسی.

تبصره: این سامانه در درگاه خدمات غیرحضوری سازمان به آدرس ES.Tamin.ir ایجاد شده است.

۸) تراز مالی ماهانه کارگران ساختمانی: اختلاف «میزان حق بیمه وصول شده از محل مجموع عوارض ساختمانی» با «سهم کارفرمایی متناظر با حق بیمه سهم بیمه شدگان» در سطح واحد اجرائی، استانی و ملی در هر ماه.

۹) تراز مالی سالیانه و فصلی کارگران ساختمانی: میانگین اختلاف «میزان حق بیمه وصول شده از محل مجموع عوارض ساختمانی» با «سهم کارفرمایی متناظر با حق بیمه سهم بیمه شدگان» در سطح واحد اجرائی، استانی و ملی طی سال و فصل مورد نظر.

۱۰) گزارش میزان متقاضیان قابل پذیرش: خروجی سیستم طراحی شده در این زمینه است که بر اساس تراز مالی ماهانه و میانگین تراز مالی در یکسال و فصل گذشته و عملکرد سطح واحد اجرائی ذیربیط در فرایند پایش بیمه شدگان کارگر ساختمانی، تعداد پذیرش متقاضیان ذیربیط را برآورد می نماید.

۱۱) کارگروه: به منظور مدیریت منابع و مصارف، پایش تراز مالی، احراز و اولویت‌بندی متقاضیان بیمه کارگران ساختمانی، کارگروه‌هایی در سطح ملی، استانی و واحد اجرایی، با دعوت از نمایندگان حوزه‌های ذی‌دخل ملی، استانی و شهرستانی مورد نظر تشکیل می گردد.

ماده ۲- ترکیب کارگروه‌های ملی، استانی و واحد اجرایی به شرح ذیل می باشد:

الف: کارگروه ملی با دعوت از افراد زیر تشکیل می گردد:

۱. نماینده سازمان (دبیر کارگروه).

۲. نماینده وزارت.

۳. نماینده کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایان (انبوه‌سازان) با معرفی انجمن مذکور و تایید وزارت.

۴. نماینده کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران (کارگران ساختمانی) با تایید وزارت.

۵. نماینده وزارت کشور - سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور.

۶. نماینده سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور.

ب: کارگروه استانی با دعوت از افراد زیر تشکیل می گردد:

۱. مدیرکل / معاون اداره کل تامین اجتماعی استان (دبیر کارگروه).

۲. مدیر کل تعاون، کار و رفاه اجتماعی یا نماینده وی.

۳. نماینده کانون عالی انجمن‌های کارفرمایان ساختمانی .

۴. نماینده کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران.

۵. مدیرکل دفتر امور روستایی استانداری یا نماینده وی.

امیری

۶. نماینده شهرداری های استان (یکی از شهرداران استان به انتخاب استانداری).
۷. نماینده سازمان نظام مهندسی ساختمان استان.
۸. نماینده سایر مراجع صدور پروانه حسب مورد.

ج: کارگروه واحد اجرایی (شعب) با دعوت از افراد زیر تشکیل می گردد:

۱. رئیس شعبه تامین اجتماعی (دبیر کارگروه).
۲. نماینده کانون عالی انجمنهای کارفرمایان ساختمانی.
۳. نماینده کانون عالی انجمنهای صنفی کارگران.
۴. نماینده فرمانداری.
۵. نماینده شهرداری ها (یکی از شهرداران به انتخاب فرمانداری).
۶. نماینده سازمان نظام مهندسی ساختمان.
۷. نماینده سایر مراجع صدور پروانه حسب مورد.

ماهه ۳- کارگروه ملی در موارد زیر رسیدگی و تصمیم گیری می نماید:

- ۱) پی گیری اجرای آیین نامه و شیوه نامه.
- ۲) برنامه ریزی و تصمیم گیری در خصوص نحوه توزیع ظرفیت مناسب با میزان حق بیمه وصول شده سهم کارفرمایی در سطح ملی با توجه به جابجایی کارگران شاغل ساختمانی استانها.
- ۳) نظارت بر حساب درآمد و هزینه اجرای بند (ج) قانون و بررسی و تحلیل دلایل ناترازی مالی بیمه کارگران ساختمانی و ارائه راهکارها و پیشنهادات.
- ۴) ساماندهی و نظارت بر پالایش، پایش و برقراری پوشش بیمه کارگران ساختمانی.
- ۵) نظارت بر وصول حق بیمه سهم کارفرمایی کارگران ساختمانی اعم از پروانه های صادره و اصلاحی، اجرای مواد (۹۹) و (۱۰۰) کمیسیونهای قانون شهرداریها و سایر موارد مشمول.

ماهه ۴- وظایف کارگروه های استانی به شرح ذیل تبیین می گردد:

- ۱) مدیریت منابع و پایش تراز مالی بیمه کارگران ساختمانی در سطح استان.
- ۲) برنامه ریزی در خصوص نحوه توزیع ظرفیت مناسب با میزان حق بیمه وصول شده سهم کارفرمایی در سطح استان با توجه به جابجایی کارگران شاغل ساختمانی در شهرستانهای تابعه.
- ۳) بررسی و شناسایی دلایل ناترازی مالی بیمه کارگران ساختمانی و ارائه راهکارها و پیشنهادات لازم.
- ۴) بررسی عناوین و میزان عوارض پروانه های ساختمان توسط مراجع صادر کننده.
- ۵) بررسی اعلام مصادیق مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری و سایر مراجع ذیربخط به واحدهای اجرائی (شعب) تامین اجتماعی.

- ۶) ساماندهی و نظارت بر پالایش و تداوم پوشش بیمه ای کارگران موجود و نظارت بر روند شناسائی و معرفی متقاضیان بیمه کارگران ساختمانی براساس سوابق شغلی و بازرسیهای تحقیقی موردي.
- ۷) برگزاری جلسات منظم و مستمر ماهانه توسط دبیرکارگروه و تنظیم و ارائه نسخه‌ای از صورتجلسات و گزارشات فصلی مربوط به برگزاری جلسات به دبیرخانه کارگروه ملی توسط دبیرکارگروه.

ماده ۵- کارگروه واحد اجرایی (شعب) در موارد زیر و در محدوده جغرافیایی ذیریط رسیدگی و تصمیم گیری می‌نماید:

- ۱) اعمال سیاستهای مدیریت منابع و پایش تراز مالی بیمه کارگران ساختمانی.
- ۲) شناسایی دلایل ناترازی مالی بیمه کارگران ساختمانی و پیگیری رفع آن.
- ۳) بررسی عناوین و میزان عوارض پرونده های ساختمان توسط مراجع صادر کننده.
- ۴) بررسی اعلام مصاديق مواد (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری به واحدهای اجرائی تامین اجتماعی.
- ۵) ساماندهی، پایش و پالایش مستمر پوشش بیمه ای کارگران موجود و شناسائی و معرفی متقاضیان بیمه کارگران ساختمانی براساس سوابق شغلی و بازرسیهای تحقیقی.
- ۶) برگزاری جلسات منظم و مستمر ماهانه توسط دبیرکارگروه و تنظیم و ارائه نسخه‌ای از صورتجلسات و گزارشات فصلی مربوط به برگزاری جلسات به دبیرخانه کارگروه استانی توسط دبیرکارگروه.

ماده ۶- مراحل و نحوه اقدامات کارگروه واحد اجرایی (شعب) به شرح ذیل می‌باشد:

- ۱) دبیر کارگروه ضمن ارائه گزارش تراز مالی ماه قبل، فصلی و یکساله قبل در جلسات، بر اساس محاسبات ماهانه می‌بایست وضعیت امکان پذیرش متقاضیان بیمه کارگر ساختمانی را بر اساس بند «ح» قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه‌های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۴۰۲/۰۶/۲۲ مجلس شورای اسلامی، تشریح و نتایج بررسی کارگروه را جمع بندی و گزارش نماید.
- ۲) در مواردی که طبق گزارش تراز مالی ماهیانه، فصلی و میانگین یکساله قبل، امکان پذیرش متقاضیان جدید بیمه کارگر ساختمانی فراهم است، دبیر کارگروه بایستی در جلسه ماهیانه کارگروه، تعداد نفرات قابل پذیرش و فهرست متقاضیان استخراج شده از سیستم مربوطه را بر اساس سامانه اعلام نماید.
- ۳) کارگروه، متولی احراز شرایط متقاضیان بیمه کارگران ساختمانی در سطح محدوده جغرافیایی می‌باشد، لذا ضروری است پس از بررسی و بحث و تبادل نظر پیرامون فهرست متقاضیان ثبت نام شده در سامانه، به ترتیب تاریخ درخواست متقاضیان، لیست نهایی را متناسب با تعداد نفرات قابل پذیرش تدوین نماید.
- ۴) در مواردیکه انجام عملیات ساختمانی توسط پیمانکار و یا انبوه ساز انجام می‌پذیرد، سازمان ضمن تشکیل پرونده مطالباتی و ارائه کد کارگاهی نسبت به دریافت لیست و حق بیمه کارکنان ثابت و غیرثابت (کارگران فصلی دارای کارت مهارت فنی) در طول دوره عملیات ساختمانی اقدام می نماید. میزان واریزی حق بیمه سهم کارفرمایی در حساب (۲۰) درصد سهم کارفرمایی کارگران ساختمانی منظور و حق بیمه‌های دریافتی

از محل لیست در محاسبه تراز حق بیمه کارگران ساختمانی لحاظ نخواهد شد. بررسی صحت و سقم لیستهای ارسالی با رعایت مواد (۳۹) و (۴۷) قانون می‌باشد.

(۵) در مواردی که متلاصیان بیمه کارگران ساختمانی در سطح واحد اجرایی، بیش از ظرفیت تعیین شده باشد، به ازای هر سه نفر کارگر غیرواقعی تعدیل شده، در صورت مثبت نبودن تراز مالی، جایگزینی حداکثر یک نفر جدید امکان پذیر خواهد بود و در صورت مثبت بودن تراز مالی، تا ظرفیت موجود متلاصی جدید مورد پذیرش قرار خواهد گرفت.

(۶) در مواردی که طبق گزارش تراز مالی، پذیرش متلاصیان جدید بیمه کارگر ساختمانی امکان‌پذیر نباشد، ضروری است در خصوص بررسی و شناسایی دلایل ناترازی مالی کارگران ساختمانی، اقدامات لازم به منظور تامین منابع مربوطه ضمن تعامل موثر با مراجع صادرکننده پروانه ساختمانی و آراء ذیربط، شرایط پذیرش متلاصیان حائز شرایط کارگر ساختمانی برای ماههای آتی فراهم گردد.

(۷) تشکیل جلسات کارگروه‌ها منوط به حضور حداقل نصف مدعوین ذکر شده در ماده «۲» خواهد بود.
تبصره ۱: چنانچه نماینده هر یک از مدعوین بیش از سه جلسه متوالی غیبت داشته باشد، دستگاه متناظر می‌باشد نسبت به معرفی فرد جدید جهت شرکت در جلسات اقدام نماید.

تبصره ۲: در صورت تساوی آراء در تصمیمات جلسات کارگروه‌ها، حق تقدم آراء با نظر نماینده سازمان خواهد بود.

ماده ۷- کارگران شاغل در کارهای ساختمانی تا زمانی که تحت پوشش قانون بیمه اجتماعی کارگران ساختمانی قرار نگرفته‌اند، کماکان مشمول قانون بیمه اجباری کارگران ساختمانی مصوب سال (۱۳۵۲) و اصلاحات بعدی آن (حوادث ناشی از کار) بوده و در صورت احراز شرایط از مزایای قانون مربوطه برخوردار خواهند شد.

ماده ۸- حسب مفاد آیین نامه، جهت بررسی و احراز اشتغال کارگران ساختمانی فعال در کارگاه‌های ساختمانی، امکان بهره برداری از ظرفیت سایر دستگاههای موضوع بند (ب) اصلاحی ماده (۵) و ماده (۱۳) قانون، پیش‌بینی شده است، لذا سازمان به منظور دسترسی کارگروه‌ها به سامانه‌های مربوطه اقدامات لازم را به عمل خواهد آورد.
تبصره ۱: امکان تبادل اطلاعات با سامانه کاتب قوه قضائیه جهت دسترسی به آخرین اطلاعات ساخت‌وسازها و صدور اصلاحیه پروانه‌های ساختمانی و آراء کمیسیون‌های موضوع مادتین (۹۹) و (۱۰۰) قانون شهرداری از طریق سازمان پیگیری و مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

تبصره ۲: امکان دسترسی به آخرین اطلاعات ساخت و سازها با استفاده از ظرفیت «شناسنامه فنی ملکی، مجریان و ناظرین» از طریق سازمان نظام مهندسی ساختمان فراهم خواهد شد.

ماده ۹- شناسایی و نحوه انجام بازرگانی بیمه‌شدگان فاقد شرایط که مستحق برخورداری از بیمه کارگران ساختمانی نمی‌باشند، با همکاری نماینده‌گان کارگروه واحد اجرایی از طریق بازرگان سازمان و در صورت لزوم با بازرگان مشترک (سازمان و نماینده تشکیل کارگران ساختمانی کارگروه) انجام می‌شود.

ماده ۱۰- استفاده دارندگان موافقت اصولی، پروانه کسب، کارت بازگانی و کارگران شاغل در کارگاه های صنفی، صنعتی و موارد مشابه غیرمرتبط از خدمات بیمه ای موضوع قانون (بند «و» قانون اصلاح ماده (۵) قانون بیمه های اجتماعی کارگران ساختمانی مصوب ۱۴۰۱/۱۱/۵ مجلس شورای اسلامی) ممنوع است. سازمان با به کارگیری روش های متنوع به طور مستقیم بر اشتغال کارگران ساختمانی نظارت داشته و در صورتیکه توسط سازمان احراز شود که فرد بیمه شده در شغل ساختمانی تعریف شده اشتغال نداشته است، متقاضی مکلف است ظرف یک ماه نسبت به پرداخت (۲۰) درصد سهم کارفرمایی برای مدت مربوط اقدام نماید. در غیراینصورت سوابق بیمه ای فرد مذبور متناسب با مدت عدم اشتغال حذف می گردد.

سمیه گلپور

رئیس کانون عالی انجمن های
صنفی کارگران ایران

مصطفی سالاری

مدیر عامل سازمان تامین اجتماعی

اسماعیل گرجی پور

معاون رفاه و امور اقتصادی
وزارت نهضت برکار و رفاه اجتماعی

امین مقومی

رئیس سازمان نظام مهندسی
ساختمان کشور

لزطف نارفرموده

محمد جوانمردی

مدیر کل برنامه و بودجه

سازمان شهرداریها و دهیاریها

جمشید برزگر

رئیس هیات مدیره کانون انبوه
سازمان ساختمان

۱۳۹۰

اعلم

نمايندگان کارگران

اسعد صالحی

عضو هيات مدیره کانون عالی و
رئيس کميته کارگران ساختمني
کانون عالی

غلامرضا عباسی

مدير اجرائي کانون عالی
انجمن های صنفي کارگري

نمايندگان دستگاهها و نهادها

محمد جوانمردي

مدير کل برنامه و بودجه
سازمان شهرها و دهياريهای

امين مقومي

رئيس سازمان نظام

ساختمني کشور

وزير فاروق

نمايندگان سازمان

حمد محمدی

معاون بيمه اي

عمزان تعیینی

معاون توسعه مدیريت و متابع انساني

قائم موهبتی

معاون فرهنگي، اجتماعي و امور استانها

بشير عمراني

مدير کل نامنوسي و حسابهای انفرادي

اصغر حسن پور

مدير کل امور فرهنگي و اجتماعي

ابوالقاسم نوروز على

معاون کدگداری و نامنوسي

نمايندگان وزارت

سميراء اسماعيلي

مدير کل دفتر بيمه های اجتماعي

امداد و خدمت اجتماعي

ایمان علمدار

معاون دفتر بيمه های اجتماعي

گلناز قلمي زاده

رئيس اداره گروه بيمه گري